

Джерела та література

1. Кристева Ю. Черное солнце: Депрессия и меланхолия / Ю. Кристева. – М. : Когито-Центр, 2010. – 276 с.
2. Леонгард К. Акцентуированные личности / К. Леонгард. – Ростов н/Д : Феникс, 2000. – 544 с.
3. Мак-Вильямс Н. Психоаналитическая диагностика: Понимание структуры личности в клиническом процессе / Н. Мак-Вильямс. – М. : Независимая фирма «Класс», 1998. – 480 с.
4. Психологічна енциклопедія / [автор-упоряд. О. М. Степанов]. – К. : Академвидав, 2006. – 424 с.
5. Рима́н Ф. Основные формы страха: исследование в области глубинной психологии / Ф. Рима́н : пер. с нем. Э. Л. Гушанского. – М. : Изд. центр «Академия», 2007. – 192 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://royallib.com/book/riman_frits/osnovnie_formi_straha.html
6. Фрейд З. Печаль и меланхолия [Электронный ресурс] / З. Фрейд. – Режим доступа : http://royallib.com/book/freyd_zigmund/pechal_i_melanholiya.html
7. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://psychology.net.ru/dictionaries/psy.html?word=83>

Джерела ілюстративного матеріалу

8. Caddle C. From this moment on / C. Caddle. – London : Simon & Shuster UK Ltd, 2013. – 392 p.

Карпина Елена. Психологический аспект изучения коммуникативного поведения депрессивной личности. В статье сделана попытка выяснить особенности поведения людей, находящихся в состоянии депрессии. Проанализированы работы ведущих ученых психоаналитиков с целью определения понятия *депрессия*. Рассмотрено и освещено содержание понятий *интродекция* и *интернализация*, – явлений, при которых личность принимает суждения, свойства, способы поведения окружающих как основных типов защиты, моделирующие поведение депрессивной личности. Тип интродекции, характеризующий депрессивных людей, – бессознательное воплощение самых ненавистных качеств бывших объектов любви. Их достоинства вспоминают с благодарностью, а негативные черты переживают как часть самого себя. Рассмотрены аффекты людей, находящихся в депрессии, среди которых особого внимания заслуживают безграничное чувство вины, перманентный страх перед потерей, бесконечная печаль и ощущение опустошенности и несовершенства. Освещена обратная сторона депрессии – мания, которая вместе с депрессией создаёт комплекс, переходя друг в друга с циклической периодичностью. Основными признаками мании определен триумф, радостное возбуждение, высокая энергичность, свобода от обычных физических потребностей, таких как сон, еда и тому подобное.

Ключевые слова: интродекция, мания, депрессия, аффекты, страх, потеря, вина.

Karpina Olena. Psychological Aspect of Investigating the Communicative Behaviour of the Depressive Personality. The article attempts to clarify the behavior of people in a state of depression. The analysis of the works of leading psychoanalysts was conducted to formulate the definition of depression. We highlighted the meaning of internalization and introjection – the phenomena according to which a person adopts opinions, properties and behavior of others as the main types of protection that model the behavior of a depressed person. The type of introjection characteristic of depressed people – the embodiment of unconscious most hated qualities of old objects of love. Their merits are recollected with gratitude, and negative experience – as a part of themselves. Among considered affects of people who are in depression we point out an endless guilt, a permanent fear of loss, sadness and sense of inevitable emptiness and imperfection as those which deserve special attention. We dealt with the other side of depression – mania, which together with depression creates a complex that comes one into another with cyclic intervals. The main features of mania are defined as triumph, excitement, high energy, freedom from conventional physical needs such as sleep, food etc.

Key words introjection, mania, depression, emotions, fear of loss, guilt.

Стаття надійшла до редколегії
14.01.2015 р.

УДК 811.111'42

Тетяна Кириченко

Кооперативні перебивання та їх різновиди у мовленнєвій інтеракції

У статті висвітлено поняття *перебивання* та зазначено основні два класи перебивань у мовленнєвій взаємодії: кооперативні перебивання, що є проявом солідарності, згоди та співпраці, й інтрузивні перебивання, які свідчать про бажання домінувати в розмові та координувати її хід відповідно до своїх потреб; обґрунтовано

потребу дослідження кооперативних перебивань у мовленнєвій взаємодії та наведено основні результати аналізу цієї проблеми. Крім того, схарактеризовано тип особистості, якій притаманно частотне застосування кооперативних перебивань у мовленні; виявлено та проаналізовано причини виникнення перебивань такого типу в мовленнєвій взаємодії, розглянуто комунікативні особливості та функціональну специфіку таких перебивань у мовленні. Особливу увагу приділено трьом основним типам кооперативних перебивань: згоди, допомозі, проясненню. Результати дослідження підкріплені прикладами діалогічного мовлення з кінофільмів і творів сучасних британських й американських авторів ХХ – початку ХХІ ст.

Ключові слова: перебивання, кооперативні перебивання, колаборативні перебивання, інтрузивні перебивання, кооперація, взаємодія, допомога.

Постановка наукової проблеми та її значення. Комунікація – це двосторонній процес, що охоплює породження мовлення і його сприйняття. Під час комунікативної взаємодії інтерактанти дотримуються певних рольових норм, проте між учасниками комунікації не завжди наявна комунікативна рівновага. Досить часто один із комунікативних партнерів бере на себе ініціативу в розмові. За такої умови досить часто трапляються перебивання одного комуніканта іншим. «Комунікаційний процес передбачає створення сфери спільних дій, консенсуальної лінгвістичної (або семіотичної) сфери» [1, с. 58]. Умовою створення консенсуальної сфери є наявність конвенційних форм мовленнєвої поведінки та комунікативна рівновага. Остання може порушуватися за умови виникнення в одного з комунікантів бажання висловитись, побудувати комунікацію за своїм сценарієм. У такому разі має місце перебивання одного комуніканта іншим, що призводить до комунікативного дисбалансу. Значну увагу лінгвістів привертають проблеми дослідження мовлення, його породження та сприйняття, міжособистісного спілкування індивідів. Сучасні дослідження в галузі дискурс-аналізу відображають зростання зацікавлення вчених мовленнєвою взаємодією комунікантів, отож, у поле уваги дослідників потрапляє таке явище, як перебивання мовленнєвої комунікації, що є невід’ємною частиною щоденного спілкування. Незважаючи на загальноповсюдність перебивань у повсякденному мовленні, це явище комплексно не вивчали, тому мало висвітлене у вітчизняній літературі, що зумовлює актуальність цього дослідження.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Специфіку кооперативних перебивань та особливості їх застосування в мовленнєвій взаємодії частково досліджували К. Murata, J. Goldberg, С. W. Kennedy, С. T. Camden, Н. Sacks, Е. А. Schegloff, G. Jefferson, W. Zimmerman, С. West, S. Murray, F. Local, А. Greenwood, D. Tannen, Н. Li, також це питання висвітлене в роботах Т. М. Ніколасової, Н. І. Формановської, І. В. Грошева, С. Ю. Тюріної, В. І. Шаховського. Аналізуючи праці згаданих вище науковців, перебивання в мовленні можна умовно поділити на два види: кооперативні (або колаборативні) й інтрузивні (інтервентивні, домінантні) [5; 6; 10: 13]. Інтрузивні перебивання є проявом влади, домінування, незгоди та небажання співпрацювати. За допомогою перебивання такого типу мовець самостверджується, показує свій статус, виявляє незацікавленість обраною темою розмови. Такі перебивання слугують вираженням соціальної та комунікативної домінантності, а також спрямовані на обмеження комунікативної свободи мовця і виступають бар’єром у спілкуванні. Кооперативні перебивання, навпаки, є свідченням взаємодії, налагодження контакту, допомоги, згоди та бажання конструктивно розв’язувати проблеми, що виникли. Комунікативною функцією таких перебивань є покращення кооперації між інтерактантами та її підтримка. Саме кооперативні перебивання і є **предметом** дослідження цієї статті.

Ми маємо за **мету** вивчити природу, характер та комунікативні функції кооперативних перебивань із погляду їхніх когнітивних та прагматичних характеристик, а також виявити й систематизувати функціональні особливості та мовленнєву реалізацію цього явища. Поставлена мета передбачає виконання таких **завдань**: 1) виокремити фрагменти дискурсу, у яких зафіксовано явище перебивання; 2) охарактеризувати тип особистості, якій притаманне частотне застосування кооперативних перебивань у мовленні; 3) виявити та проаналізувати причини виникнення кооперативних перебивань у мовленнєвій взаємодії; 4) проаналізувати комунікативні особливості таких перебивань; 5) описати основні види кооперативних перебивань; 6) зробити висновки та окреслити перспективи подальших досліджень у цьому напрямі.

Матеріалом дослідження слугують фрагменти діалогічного дискурсу з кінофільмів та творів сучасних британських і американських авторів ХХ – початку ХХІ ст.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Перебивання мовлення – один із різновидів одночасного говоріння [4, с. 33] поряд із накладанням реплік.

Перебивання може трактуватися як порушення правил узяття слова в діалогічній взаємодії. Це комплекс інтервентивних мовленнєвих дій у межах комунікативного процесу, спрямованих на досягнення комунікативного наміру за допомогою мовних засобів вираження змісту. К. Мурата [12] вважає, що кооперативні перебивання жодним чином не координують процес та зміст комунікації. Ми не погоджуємося із цим твердженням і переконані, що кооперативні перебивання мають високу регулятивну функцію і здебільшого є запорукою плідної співпраці та взаєморозуміння між комунікантами. Звідси випливає, що перебивання такого роду сприяють успішній реалізації комунікативної мети. Крім цього, такі перебивання не просто засвідчують інтервентивні мовленнєві дії, а ще й наділені потенціалом гармонізації спілкування.

Особистість, яка застосовує кооперативні перебивання, своєю мовленнєвою поведінкою вказує на те, що вона зацікавлена розмовою з її комунікативним партнером. Комунікант, що вдається до кооперативних перебивань, підтримує хід розмови за рахунок прояву солідарності та бажання співпрацювати. Така особистість намагається перебувати в гармонії зі своїм інтерактантом, демонструє емпатію, часто переймається проблемами співрозмовника, схильна до соціального зближення й активного слухання. Такий мовець із легкістю підтримує комунікативні контакти і є зазвичай прихильником позитивної ввічливої манери поведінки.

Розглядаючи кооперативні перебивання крізь призму комунікативних особливостей, можемо простежити збереження принципу кооперації та принципу ввічливості задля розв'язання спільних завдань, докладання зусиль задля збереження «обличчя». Згідно з принципом кооперації співрозмовники мають зробити власний внесок для досягнення взаєморозуміння на певному етапі розмови та успішного перебігу комунікації. Кооперація – це, насамперед, «співпраця декількох комунікантів для досягнення спільної мети» [3, с. 237], позаяк недотримання правил успішної комунікації може її і частково порушити, і призвести до повного непорозуміння між інтерактантами. У разі виникнення конфліктної ситуації під час спілкування в комунікантів, безперечно, є два шляхи розвитку ситуації та два варіанти комунікативної поведінки, а саме: некооперативна (конфронтативна) стратегія мовленнєвої поведінки й кооперативна стратегія. За умови вибору партнерами зі спілкування кооперативної стратегії конфлікт може почати виконувати позитивні функції [2], тобто вибір кооперативної поведінки стимулює зближення партнерів, і, як наслідок, напруга між ними зменшується. Таким чином можна запобігти сильним конфліктним ситуаціям або їх пом'якшити та, навпаки, максимально реалізувати особисті інтереси мирним способом. Проілюструємо приклад кооперативного спілкування, у якому напруга зменшується через застосування одним із мовців кооперативного перебивання:

“This past summer, more than twenty thousand people died in a heat wave in Europe.” Tanner’s voice rose. “And what have we done about it? Our government has refused to ratify the Kyoto Protocol drawn up at the global environmental summit. The message is that we don’t give a damn what happens to the rest of the world. We’ll just go ahead and do what suits us. Are we so dense, so self-absorbed that we can’t see what we’re doing to—?”

Senator Van Luven interrupted. “Mr. Kingsley, this is not a debate. I will ask you to adopt a more moderate tone.”

Tanner took a deep breath and nodded. In a less impassioned tone, he continued [19, с. 82–83].

У наведеному прикладі сенатор ван Лувен перебиває свідчення Теннера Кінслі, який виступає на засіданні комітету з питань навколишнього середовища. Сенатор змушений втрутитися у промову містера Кінслі, адже вона набуває занадто емоційного забарвлення. Водночас сенатор ван Лувен мінімізує можливість зростання напруги та виникнення конфліктної ситуації. Варто наголосити на тому, що в наведеному прикладі перебивання мовлення одного мовця іншим збережений принцип увічливості, тому комунікативний внесок сенатора ван Лувена вагомий. Екстраполюючи таксономію іллокутивних актів Джеффри Ліча на явище кооперативного перебивання, у цьому разі (*Mr. Kingsley, this is not a debate. I will ask you to adopt a more moderate tone*) можемо впевнено стверджувати, що тут застосовано колаборативний мовленнєвий акт, мета якого – показати, що мовець налаштований на співпрацю.

Кооперативні перебивання можуть складатися з одного слова, фрази й навіть повного речення. Вони можуть слугувати проявом допомоги і згоди, а також залучатися задля внесення певного пояснення в розмову, підтвердження інформації або ж прояснення важливих моментів, на яких неодмінно слід наголосити.

Кооперативні перебивання слугують показником активного залучення до розмови [4, с. 33], а також уважного слухання. Коли один учасник перебиває іншого, він повідомляє своєму партнерові, що йому не все одно, про що йдеться, і він докладатиме всіх можливих зусиль, аби покращити продуктивність комунікації. Тобто прагматичними особливостями кооперативних перебивань у мовленні є бажання показати повне розуміння ситуації та стану речей, а за умови виникнення незрозумілих моментів – уміння прояснювати ситуацію. Крім того, важливими прагматичними установками є бажання показати себе як компетентного слухача та мовця, демонстрація вміння та можливості координувати свої дії згідно з потребами партнера, погоджуватися з тим, що говорить інший мовець. Так, у наступному прикладі, одному із мовців важко висловити свою думку максимально чітко й зрозуміло (*Oh, I don't know— <...> Not like that—*). Це змушує його партнера з комунікації залучати кооперативні перебивання у своє мовлення, щоб допомогти іншому мовцеві висловитися:

"Intense?" he said with a wounded expression. "What exactly do you mean by intense?"

"Oh, I don't know—" I said.

"Sexually intense?"

"No," I said quickly. "Not like that—"

"Like you spent all your time together? Every night and every waking moment?"

"No," I said again [15, с. 26].

Очевидно, що не завжди тому, хто перебиває, вдається спрямувати іншого мовця в потрібне русло, проте повне залучення в розмову та співпереживання чітко простежуємо в наведеному прикладі.

Беручи за основу прагматичні функції кооперативних перебивань, які вони виконують у контексті, виокремимо три основні підкласи кооперативних перебивань: перебивання-вияв згоди / прояв розуміння, перебивання-прояв допомоги та перебивання-прояснення.

Перебивання-вияв згоди / прояв розуміння, на думку К. Кеннеді та К. Кемден [7], дають змогу тому, хто перебиває, виявити згоду, схвалення щодо предмета розмови, показати єдність поглядів, розуміння ситуації та проявити підтримку. Такі перебивання є індикатором високої зацікавленості в розмові та повного занурення в комунікативний процес. У наступному прикладі можемо спостерігати, як місіс Хетенбергер підтверджує ту думку, яку Зої важко висловити:

00:37:36 Zoe: *That's my... mother (as it dawns on her). Are you saying... that the reason Harley sent me all those postcards, came to my graduation—?*

00:37:41 Mrs. Hattenbarger: *Yes, Zoe. I believe Harley Wilkes was your father.*

*Off Zoe, stunned (Hart of Dixie: 01*01).*

Використання Зої загального запитання (*Are you saying... that the reason Harley sent me all those postcards, came to my graduation—?*) умотивоване її метою, а саме: дістати від місіс Хетенбергер підтвердження або заперечення своєї думки. Проте речення дівчина не закінчує, адже співрозмовниця перебиває її (*Yes, Zoe*), оскільки бачить, що Зої важко промовити те, про що вона поки що просто здогадувалась. Цим самим місіс Хетенбергер мінімізує страждання Зої.

Підтримання розмови із залученням кооперативних перебивань доречно тоді, коли один із мовців потребує допомоги, не може правильно висловити свою думку, а той, хто перебиває такого комуніканта, завдяки слову, фразі або навіть реченню надає йому свого роду «невідкладну допомогу», що яскраво ілюструє такий приклад:

"And, the baby?" he asked, having a feeling he knew the answer already.

"My cousin, Matthew—" she started, and Gabe finished for her.

"Isn't your cousin."

"No," she said, still not looking up at him [18, с. 50].

Прю (Пі Джей) важко розповісти Гейбу доволі інтимну історію, яку вона приховувала досить довго, адже колись дівчина була змушена віддати свою дитину тітці Сьюзі та дядьку Браяну. Дівчина не шкодує про свій вчинок, проте ця сторінка її життя завжди була прихована від широкого загалу. Гейб, своєю чергою, допомагає Пі Джей розкрити її таємницю, перебиваючи дівчину та завершуючи її думку (*Isn't your cousin*). Перебивання в такому разі набуває статусу коригувальної репліки, яка в лінгвістичних розвідках дістала назву «репаратура» [14].

До коригувальних реплік можемо віднести також перебивання-прояснення, які мають місце, коли одному з комунікантів інформація незрозуміла, коли слухач невпевнений, що мовець має на

увазі, або мовець не досить чіткий у своїх висловленнях. Незалучення кооперативних перебивань у потрібний момент може спричинити непорозуміння між комунікантами і, як наслідок, призвести до комунікативної невдачі. Перебивання такого типу закладають підґрунтя для подальшої комунікації [9; 11]. Наступний приклад ілюструє ситуацію, коли Хілларі намагається зрозуміти, як сильно Рейчел шкодує про те, що зрадила свою найкращу подругу Дарсі, зав'язавши стосунки з її нареченим. Задля прояснення ситуації Хілларі перебиває Рейчел (*How regretful?*), аби уточнити, чи дівчина шкодує, що таке учинила:

“So that’s it,” I say.

“What do you mean, ‘that’s it’? Clearly not.”

She gives my roses a purposeful glance.

“I mean, that was it for a while. We both felt regretful and–”

“How regretful?”

“Regretful, Hillary! Obviously!” To myself, I recall that first day, and my complete lack of penitence.

“So that was it. In my mind, it was over” [16, с. 112].

Перебивання є кооперативними, коли в репліці-перебиванні простежується бажання до співпраці. На це можуть указувати фрази типу «that’s a great idea», «how do you think we should do it», а також повторення слова, декількох слів або навіть цілої репліки свого опонента, як у попередньому прикладі (*We both felt regretful and– How regretful?*). Варто зазначити, що межа між трьома типами кооперативних перебивань нечітка, незважаючи на те, що кожен різновид зазначених перебивань наділений своїми власними рисами. Поясненням цьому слугує той факт, що одне й те саме перебивання може містити декілька прагматичних цілей.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Отже, кооперативні перебивання можна поділити на три категорії: згода, допомога, прояснення [7; 10]. Будь-які перебивання – невід’ємна частина щоденного мовлення в багатьох країнах та культурах. Кооперативні перебивання, своєю чергою, допомагають партнерам із комунікації порозумітися, знайти спільне розв’язання проблеми, досягти певного консенсусу й часто є запорукою того, що в розмові не буде комунікативного збою. Такі перебивання – приклад того, як людина може моделювати свою мовленнєву поведінку задля досягнення бажаного результату. Проте аналіз кооперативних перебивань буде неповним без урахування індивідуальних, психологічних рис комунікантів, їх соціального та професійного статусу. Перспективою подальшого дослідження є вивчення стратегій і тактик кооперативних перебивань у мовленнєвій взаємодії.

Джерела та література

1. Болдырева А. А. Категория авторитетности в научном дискурсе / А. А. Болдырева, В. Б. Кашкин // Язык, коммуникация и социальная среда. – Воронеж : Изд-во ВГТУ, 2001. – Вып. 1. – С. 58–70.
2. Корольова А. В. Стратегії і тактики комунікативної поведінки учасників спілкування в ситуаціях конфлікту / А. В. Корольова // *Studia Linguistica* : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К. : Вид.-поліграф. центр «Київський університет», 2008. – Вип. 1. – С. 48–53.
3. Радюк А. В. Кооперативные коммуникативные стратегии и тактики как средства гармонизации английского делового дискурса / А. В. Радюк // *Вестн. МГИМО-Университета*. – 2013. – № 1 (28). – С. 236–240.
4. Cheng Winnie *Intercultural Conversation* / Winnie Cheng. – John Benjamins Publishing, 2003. – 274 p.
5. Interruption and Involvement in Discourse: Can Intercultural Interlocutors be Trained? / H. Li, Y. Yum, R. Yates, L. Aguilera, Y. Mao, Y. Zheng // *Journal of Intercultural Communication Research*. – 2005. – Vol. 34, № 4. – P. 233–254.
6. Interruption and Patient Satisfaction in Resident-patient Consultations / H. Li, Z. Zhang, Y. Yum, J. Lundgren, J. Pahal // *Health Education : An International Journal*. – 2008. – Vol. 108, № 5. – P. 411–427.
7. Kennedy C. W. A New Look at Interruptions. / C. W. Kennedy, C. T. Camden // *Western Journal of Speech Communication*. – 1983. – Vol. 47. – P. 45–58.
8. Leech G. N. *Principles of Pragmatics* / G. N. Leech. – London & New York : Longman, 1983. – 250 p.
9. Li H. Communicating Information in Conversations: A Cross-cultural Comparison / H. Li // *International Journal of Intercultural Relations*. – 1999. – Vol. 23, № 3. – P. 387–409.
10. Li H. Cooperative and Intrusive Interruptions in Inter- and Intracultural Dyadic Discourse / H. Li // *Journal of Language and Social Psychology*. – 2001. – Vol. 20, № 3. – P. 259–284.
11. Li H. Grounding and Communication in Intra- and Intercultural Dyadic Discourse / H. Li // *Discourse Processes*. – 1999. – Vol. 28. – P. 195–205.
12. Murata K. Intrusive or Cooperative? A Cross-cultural Study of Interruption / K. Murata // *Journal of Pragmatics*. – 1994. – Vol. 21. – P. 385–400.

13. Reconceptualizing Interruptions in Physician-patient Interviews: Cooperative and Intrusive / H. Li, M. Krysko, N. Desroches, G. Deagle // *Communication and Medicine*. – 2004. – Vol. 1, № 2. – P. 145–157.
14. Schegloff E. A. The Preference for Self-Correction in the Organization of Repair in Conversation / E. A. Schegloff, G. Jefferson, H. Sacks // *Language*. – 1977. – Vol. 53, № 2. – P. 361–382.

Джерела ілюстративного матеріалу

15. Giffin E. *Love the One You're With* / Emily Giffin. – N. Y. : St. Martin's Press, 2004. – 272 p.
16. Giffin E. *Something Borrowed* / Emily Giffin. – N. Y. : St. Martin's Press, 2004. – 272 p.
17. *Hart of Dixie* : [TV film series] : Pilot [Electronic resource] / directed by Leila Gerstein. – Studio Draft, 2010. – Season 1, Episode 1. – 42 min. – Mode of access : http://www.tvseries.net/play.php?id=46612_2_57
18. Ryan L. *The Billionaire's Suite Dreams* / Lori Ryan // Sutton Capital Series. – Cara Shannon, 2014. – 99 p.
19. Sheldon S. *Are You Afraid of Dark* / Sidney Sheldon. – William Morrow, 2004. – 361 p.

Кириченко Татьяна. Кооперативные перебивания и их виды в речевой интеракции. В статье представлено понятие *перебивание* и указаны основные два класса перебиваний в речевом взаимодействии: кооперативные перебивания, которые являются проявлением солидарности, согласия и сотрудничества, и интрузивные перебивания, которые свидетельствуют о желании доминировать в разговоре, координировать его течение в соответствии со своими потребностями; обоснована необходимость исследования кооперативных перебиваний в речевом взаимодействии и представлены основные результаты анализа этой проблемы. Кроме этого, охарактеризован тип личности, которой свойственно частотное применение кооперативных перебиваний в речи; выявлены и проанализированы причины возникновения перебиваний такого типа в речевом взаимодействии и рассмотрены коммуникативные особенности и функциональная специфика подобных перебиваний в речи. Особое внимание уделено трём основным типам кооперативных перебиваний, а именно: согласию, помощи, прояснению. Результаты исследования подкреплены примерами диалогической речи из кинофильмов и произведений современных британских и американских авторов XX – начала XXI века.

Ключевые слова: перебивание, кооперативное перебивание, коллаборативное перебивание, интрузивное перебивание, кооперация, взаимодействие, помощь.

Kyrychenko Tetyana. Cooperative Interruptions and Their Types in Speech Interaction. The article deals with the concept of “interruption” and outlines two major classes of interruptions in speech interaction, that is, a cooperative interruption, which is the sign of solidarity, cooperation and agreement, and an intrusive interruption, which indicates a desire to dominate in the conversation and coordinate it according to his or her needs. The article elucidates the necessity of cooperative interruptions research in speech communication and presents the main results of the analysis of the problem. In addition, it characterizes the type of a person who uses intrusive interruptions in speech; it shows the main reasons for the emergence of this type of interruptions in speech and outlines communicative peculiarities and functional specificity of such interruptions. Particular attention is paid to three basic types of cooperative interruptions, namely agreement, assistance and clarification. The results of the research are bolstered with examples of dialogic discourse taken from the movies and works of contemporary British and American authors of the XX–XXI centuries.

Key words: interruption, cooperative interruption, collaborative interruption, intrusive interruption, interaction, assistance.

Стаття надійшла до редколегії
09.01.2015 р.

УДК 811.111'42'271.1:82-6

Yuliya Kyshenia

The Phenomenon of Plain English in British Correspondence

The article deals with the British correspondence as a peculiar phenomenon of the British culture. In this research correspondence has been studied as a kind of communication since most of speech communication rules are applied to correspondence and every single letter can be considered as a communicative act. While analysing new trends in letter writing rules we noticed the great impact of Plain English on the British correspondence. This phenomenon is becoming dominant in letter writing nevertheless we have failed to find detailed analyses on this aspect. Plain English helps overcome weak points of pragmatics of the letter writing, among them necessity to read between the lines,

© Kyshenia Yu., 2015